

Husitské manifesty - Stížný list českých a moravských pánů do Kostnice (02.09.1415)

Nejpoctivějším v Kristu otcům a pánům, pánům kardinálům, patriarchům, primasům, arcibiskupům, biskupům, legátům, doktorům, mistrům i všemu sboru kostnickému.

Poněvadž právem přirozeným i božským je každému přikázáno činit jinému to, co přeje sám sobě, a je zapověděno jinému činit, co by nechtěl, aby se mu stalo – neboť pán Kristus pověděl: "Všecko, cokoli chcete, aby vám činili lidé, to jim činite, neboť v tom záleží zákon a proroci" (Matouš 7, 12); a svatý Pavel praví: "Plnost zákona je milování a celý zákon je obsažen v jediném přikázání, totiž milovati budeš svého bližního jako sebe samého" (Římanům 13, 10) – proto my, dbalí s boží pomocí, jak jen můžeme, o boží zákon a o milování bližního, hlásíme se k našemu nejmilejšímu bližnímu, ctihodnému mistru Janovi Husovi dobré paměti. hotovému bakaláři svatého písma a křesťanskému kazateli svatého evangelia. Jeho jste nedávno ve sboru kostnickém, nevíme, jakým duchem vedeni, bez jeho přiznání a bez jediného, jak se slušelo, usvědčení a bez provedení důkazu o jeho bludech a kacírství, nýbrž pouze z ohledu na nepravé, falešné a zlovolné žaloby, udání a podněcování úhlavních nepřátel jeho, našeho Království i Markrabství moravského, jako neústupného kacíře odsoudili a odsouzeného ukrutnou a přepotupnou smrtí zabil. To se stalo na věčnou hanbu a potupení našeho Království a Markrabství moravského a nás všech, jak jsme o tom poslali do Kostnice listy nejjasnějšímu knížeti a pánu, panu Zikmundovi, králi římskému a uherskému a tak dále, které také byly ve vašich zasedáních čteny a vyhlášeny a jež zde chceme mít jakoby vloženy. Jak slyšíme, tyto listy jste k naší hanbě a potupě uvrhli do ohně.

Nyní jsme tedy uznali za vhodné poslat vašemu otcovství tyto otevřené listy ve věci mistra Jana Husa, vyznávající srdcem a veřejně prohlašující ústy, že mistr Jan Hus byl najisto člověk dobrý, spravedlivý a křesťanský, od mnohých let v našem království životem, mravy a pověstí zachovalý a osvědčený. Věrně kázal boží zákon Nového a Starého zákona podle výkladu svatých učitelů, učil nás i naše poddané a zůstavil velmi mnoho spisů, všechny bludy a kacírstva vytrvale zamítal a nás a všechny věřící v Krista ustavičně a věrně napomínal, a pilností podle své možnosti vedl k pokoji a lásce slovem, skutkem i písmem, takže jsme nikdy neslyšeli a ani s nasazením vši píle zvědět nemohli, že by jmenovaný mistr Jan Hus byl ve svých kázáních učil, kázal nebo jakýmkoli způsobem tvrdil nějaký blud nebo kacírství nebo byl pohoršil nás a naše poddané nějakým slovem nebo skutkem. Naopak žil v Kristu laskavě a tiše a všechny slovem i skutkem se vši pilností napomínal, pokud mohl, aby zachovávali boží zákon a ustanovení svatých otců k budování svaté matky církve a pro spasení bližních.

A ještě vám nebylo dost na tom, co jste takto učinili k hanbě našeho království a markrabství, ale nad to jste i ctihodného mistra Jeronýma z Prahy, muže velké výmluvnosti a řeči příjemné, mistra sedmera umění a milovníka moudrosti jistě osvíceného, aniž jste ho spatřili, vyslechli a usvědčili, nýbrž na pouhé nepravé udání zrádců jeho i našich, beze vši milosti zatkli, vsadili do vězení a ztýrali a jej snad již jako i mistra Jana Husa přeukrutnou smrtí zabil.

Mimo to, a říkáme to s velikou bolestí, došlo k našemu sluchu a z vašich listů se nám zřejmě potvrzuje, kterak někteří utrhači, Bohu i lidem nelíbí a nepřátelé a zrádci našeho království i markrabství, nás i naše království a markrabství převelmi těžce a hanebně u vás a vašeho koncilu udali, tvrdíce, že falešně, lživě a zrádně, že ve jmenovaném Českém království a Moravském markrabství vzbudily rozličné bludy a kacírství a mnohonásobně nakazily srdce naše a mnohých věrných obyvatelů, takže, nepřistoupí-li se k rychlému potrestání, naše království a markrabství by utrpělo se svými věřícími v Krista neodvratný pád a škodu na duších.

Jak můžeme snést takové ukrutné a přehanebné křivdy, způsobené beze všeho našeho provinění nám a našemu království i markrabství? Tím méně je můžeme snášet, že z boží milosti v době, kdy téměř všechna království světa se často viklala a podporovala církevní rozkol a vzdoropapeže, naše nejkřesťanštější České království a Moravské markrabství vždycky stála jako dokonalý čtverhran z jednoho kamene a bez přerušení se přidržovala svatě církve římské a zachovávala jí beze vší úhony upřímnou poslušnost už od toho času, kdy přijala křesťanskou víru našeho Pána Ježíše Krista. A všemu světu je známo nad světlo jasněji, s jakými náklady a prevelikými pracemi, s jakou posvátnou úctou a povinnou zbožností uctívala skrze knížata i skrze své věřící svatou matku církev a její pastýře, a vy sami, chcete-li přiznat pravdu, jste svědky toho všeho.

Abychom však podle naučení svatého Pavla pečovali o dobro netoliko před Bohem, nýbrž také přede všemi lidmi (2. Korintským 8, 21), a abychom nebyli shledáni ukrutnými vůči svým bližním pro zanedbání přeslavné pověsti napřed řečených království a markrabství, proto majíce v Kristu Ježíši, našem Pánu, pevné doufání, čisté a upřímné svědomí a úmysl a pravou křesťanskou víru, vašemu otcovství a všem věřícím v Krista tímto listem oznamujeme a vzkazujeme a srdcem i ústy veřejně osvědčujeme:

Kdokoli z lidí kteréhokoli stavu, hodnosti, důstojenství, postavení, řádu nebo řehole, jenž řekl nebo tvrdil, říká nebo tvrdí, že ve jmenovaném království a markrabství vzbudily bludy a kacířstva a že nás, jak bylo řečeno, a jiné Kristovy věrné nakazily, všichni – s výjimkou jediné osoby nejjasnějšího knížete a pána, pana Zikmunda, krále římského, uherského a tak dále, dědice a pána našeho budoucího, o němž věříme a doufáme, že je nevinný – všichni a každý takový, jak řečeno, rovnou lže v své hrdlo jako nejhorší zlosyn a zrádce jmenovaných království a markrabství a jako náš nejhorší nepřítel, a je sám nejškodlivější kacíř naplněný vší špatností a nepravostí, ano syn d'áblův, který je lhář a otec lži (srov. Jan 8, 44).

Prozatím poručíme zmíněné křivdy Pánu Bohu, jehož je pomsta (srov. Římanům 12, 19) a jenž hojně oplácí těm kdo se pyšně vyvyšují a vneseme je se vší zevrubností na budoucího papeže, kterého Pán Bůh postaví své církvi do čela za jediného a nepochybného pastýře. Jemu z boží vůle vzdáme povinnou úctu a poslušnost jako věrní synové v tom, co je slušné a poctivé a v souladu s rozumem a božím zákonem, a budeme ho prosit a žádat o opatření ve všech předeslaných věcech a v každé zvlášť podle zákona našeho Pána Ježíše Krista a podle ustanovení svatých otců, aby se nám a našemu království i markrabství dostalo zadostiučinění, tak ovšem, aby to, co jsme právě naznačili, nebylo na překážku skutečnosti že my chceme až do vylití krve bránit a obhajovat zbožné, pokorné a vytrvalé kazatele zákona našeho Pána Ježíše Krista, odvrhnouce všelikou bázeň a lidské nálezky, které tomu odporují.

Dán v Praze léta božího tisícího čtyřstého patnáctého, druhý den měsíce září, v plné radě urozených pánů, šlechticů a vladyk Království českého a Markrabství moravského s přivěšením našich pečeti.